

Machine Learning

Davronbek Malikov

1 2-dars: MI turlari va tadbiqlari

Qo'lingizdagi material *Machine learning turlari va tadbiqlari* mavzusini mustahkamlash uchun qo'shimcha malumotlar va savol-javoblardan iborat.

Table 1: MI model yaratishdan oldin qilinishi/bilishimiz kerak bo'lgan asosiy ishlar

Savol	Izohlar
Muammo nima?	Muammoni hal qilish uchun zarur ma'lumotlar(data) yig'ilishi kerak. Masalan, uy narxini predict qilish. Farazlar: muammo bo'yicha asosiy farazlarni ro'yxatini tuzish(manzil,qavat,xonalar soni, xonalar xajmi).
Nima uchun muammo hal qilinishi kerak?	Muammoni hal qilishning motivatsiyasi va qanday ehtiyojni qondirishi. Masalan, biznesdagi muammolarni hal qilish yoki firibgarlikni aniqlash.
Muammoni qanday hal qilish mumkin?	Muammoni qo'lda qanday hal qilish mumkinligini o'rganish. Ma'lumot yig'ish, tayyorlash va dasturni loyihalash jarayonlarini bosqichma-bosqich rejalashtirish.
Yechimning foydalari	Muammoni hal qilish qanday imkoniyatlarni yaratadi va qanday foyda keltiradi.
Yechimdan foydalanish	Yechimdan qanday foydalaniladi va uning umri qancha bo'ladi?

Bo'lim bo'yicha savollar:

Masalan avtomashina ishlab chiqaradigan zavodlarda mashinalarni rangi, divigatelini ot kuchi, yoqilg'i sarfi, ichki salon xolati, shunga o'xshash datalar berilib ma'lum bir ma'shinani narxini predict qilishni so'rashi

- 1-savol: Jadvaldagi muammo nima qatoridagi uy narxini predict qilish misoliga o'xshash 2 ta misol toping va misoldagidek kerakli farazlar (feature) ro'yxatini tuzing

Yoki yana bir misol: O'zbekiston aholisining turli davlatlarga sayohat qilishdagi sarf harajatlari datalari bo'yicha ma'lum davlatlar uchun ticket narxlari, local transport narxlari, hotel va ovqatlanish harajatlari berilib qaysidir davlatni berib unga sayohat uchun ketadigan t'liq harajatni predict qilish

- 2-savol: 1- savolda tuzilgan 2 ta misol uchun muammoni yechishdan maqsadni yozing

1-topshiriqdagi muommoni yechishdan maqsad o'sha avtomashina ishlab chiqaradigan kompaniya uchun ishlab chiqarishi kutilayotgan yangi turdagi mashinalarni ishlab chiqarishdagi sarf harajatga nisbatan sotishda qancha foyda yoki zarar qilishni oldindan taxmin qilish. 2-masala uchun: Sayohatchilar uchun oldindan sayohat barcha sarf harajatlariga tayyorgarlik ko'rib borishida yordam berish .....

2 MI turlari

Mlning asosan 3 xil turi mavjud: Supervised, Unsupervised, Reinforcement. Quyidagi jadvalda yuqorida sanab o'tilganlarga qoshimcha ravishda MI turlari xaqida malumotlar berilgan.

2.1 Supervised MI

Nazoratli o'rganish - bu o'rganish jarayoni, bunda model kiritilgan ma'lumotlar (input) bilan birga belgilangan chiqish ma'lumotlaridan (output) foydalanadi. Model yangi ma'lumotlar uchun xulosa

Table 2: Mashina O'rganish Turlari, Ularning Tavsifi va Misollari

Tur	Tavsifi	Misollar
Supervised Learning	O'rganish jarayoni belgilangan ma'lumotlardan (kiritish va chiqish) foydalanadi, bunda model yangi ma'lumotlar uchun xulosa qiladi.	- O'quvchilarni yuqori baho olish/olmasligini bashorat qilish. - Elektron tijoratda mahsulot narxini bashorat/predict qilish
Unsupervised Learning	O'rganish jarayoni belgilangan chiqish ma'lumotlarisiz ma'lumotlar to'plamini o'rganadi va ma'lumotlarni qidiradi yoki guruhlaydi.	- Mijozlarni guruhlariga ajratish. - Malumotni tavsifiya qilish.
Reinforcement Learning	Agent o'z atrofidagi muhit bilan o'zaro aloqada bo'lib, harakatlari uchun mukofotlar yoki jazolar orqali o'rganadi.	- O'yinlarda agentlarning strategiyalari. - Avtonom haydovchi mashinalar.
Semi-Supervised Learning	Bu yondashuv yarim nazoratli ma'lumotlardan foydalanadi, ya'ni, kiritish ma'lumotlarining bir qismi belgilangan, boshqasi esa belgilangan emas.	- Tasvirlarni tanib olish, bunda ba'zi rasmlar belgilangan.
Self-Supervised Learning	Model o'z-o'zini nazorat qilish orqali ma'lumotlar ustida o'rganadi, ya'ni u o'ziga o'zi ma'lumotlarni belgilaydi.	- Tabiiy tilni qayta ishlashda foydalaniladigan til modellarini o'qitish.

chiqarish va bashorat qilish uchun bu ma'lumotlardan o'rganadi. Masalan, o'quvchilar baholarini bashorat qilish yoki elektron tijoratda mahsulot tavsiyalarini berish. *Quyidagi jadvalda Supervised ML yordamida uy narxini predict(bashorat) qilish uchun malumotlar jadvali berilgan.*

Table 3: Uy narxini predict qilish uchun dataset

Maydon (kv.ft)	Yotoqxona	Hammom	Qavatlar	Uy narxi (so'm)
7420	4	2	3	13,300,000
8960	4	4	4	12,250,000
9960	3	2	2	12,250,000
7500	4	2	2	12,215,000

2.2 Unsupervised ML

Unsupervised Learning (Nazorat qilinmaydigan O'rganish) Nazorat qilinmaydigan o'rganish - bu o'rganish jarayoni, bunda model belgilangan chiqish ma'lumotlarisiz ma'lumotlar to'plamini o'rganadi va ichki tuzilmalarni qidiradi. Bu turdagi o'rganishda ma'lumotlar o'zaro bog'liqliklariga ko'ra guruhlanadi. Masalan, mijoz segmentatsiyasini amalga oshirish yoki shaxsiylashtirilgan kontent tavsiyalarini berish. *Quyidagi jadvalda Unsupervised ML yordamida mijozlar guruhini shakllantirish uchun malumotlar jadvali berilgan*

Table 4: Mijozlar segmentatsiyasi ma'lumotlari

Yosh	Yillik daromad (\$)	Sarf qilish qobiliyati balandligi (1-100)	Xarid qilish muddati (oyiga)
25	40,000	70	12
35	75,000	45	8
22	30,000	80	15
45	90,000	30	6
28	50,000	65	10

2.2.1 Reinforcement Ml(Mustahkamlovchi o'rganish)

Mustahkamlovchi o'rganish - bu agent o'z atrofidagi muhit bilan o'zaro aloqada bo'lib, harakatlari uchun mukofotlar yoki jazolar orqali o'rganadi. Agent o'z harakatlarini takomillashtirish va maksimal mukofotga erishish uchun tajriba orttiradi. Masalan, o'yinlarda agentlarning strategiyalarini o'rganishi yoki avtonom haydovchi mashinalarni boshqarishi. *Quyidagi jadvalda Reinforcement Ml robot xarakatini nazorat qilish uchun malumotlar berilgan*

Table 5: Kuchaytirish o'rganish misol jadvali

Holat	Harakat	Keyingi Holat	Mukofot
(0, 0)	O'ng	(0, 1)	-1
(0, 0)	Past	(1, 0)	10
(0, 1)	O'ng	(0, 2)	-1
(0, 1)	Chap	(0, 0)	-1
(0, 2)	Past	(1, 2)	-1

3 Mavzuga doir savollar

- **1-savol:** Supervised Ml ga oid 2 ta misol toping va o'zingiz misollardan berilganidek jadval to'ldiring

Rangi	Divigatel ot kuchi	Yoqilg'i sarfi	Salon xolati	Narxi
Qora	2.9	300km/1	Lux	\$13 000
Qizil	2.5	250km/1.5	Normal	\$10 000
Oq	3	350/1	Lux	\$14 000

- **2-savol:** Unsupervised Ml ga oid 2 ta misol toping va o'zingiz misollardan berilganidek jadval to'ldiring

Yosh	Oylik harajati	Qiziqishlari	Sayohat qilishi
19	\$ 800	Til o'rganish	1 yilda 2 marta
21	\$900	Sport	1 yilda 1 marta
28	\$1100	Mashina minish	1 yilda 4 marta
32	\$1200	Bisness	1 yilda 2 marta

- **3-savol:** Reinforcement Ml ga oid 2 ta misol toping(O'rganilishi kerak bo'lgan mavzular bo'lan sababli jadval to'ldirish shart emas)

Boshqaruv pultisiz dronlarni uchun dasturlar tuzilganda dronlar fazoda harkatga kelganda fazoni 3 ta(x,y,va z) o'qi bo'yicha to'siqlarni aylanib o'tishi yo'llarni turli qismalarida mahsus harakatlanishi uchun Machine learning reinforcement turidan foydalanamiz

- **4-savol:** O'tilgan 2 ta mavzu bo'yicha xulosalaringiz va takfilaringizni yozing

Machine learningni 3 ta asosiy turini va ularni bir biridan farqini tushundim. Shuningdek Bizga berilgan muommoni hal qilishda nimalar bizga kerak bo'lishini va muommoni yechishdan maqsad nima ekanligini va qanday natijalarga erishimiz mumkinligini qisqacha o'rgandim.

3.1 Github

Github yordamida quyidagi qulayliklarga ega bo'lamiz:Jamoaviy ishlarda gurux bo'lib ishlash, MI loyihalarida ishlash, kodni ulashish va nazorat qilish imkonini beradi.Bulardan tashqari juda ko'plab qulaykiklarga ega bo'lib uni darslarimiz davomida o'rganib amalda qo'llab boramiz.

3.2 Githubni o'rnatish

Quyidagi ketma ketlik yordamida uni o'rnatib olishimiz mumkin:

Quyida Windows uchun ko'rsatilgan boshqa Operatsion sistemga(MacOS, Linux) egalar xam ketma ketlik deyarli bir xil bo'ladi.

Figure 1: google.com

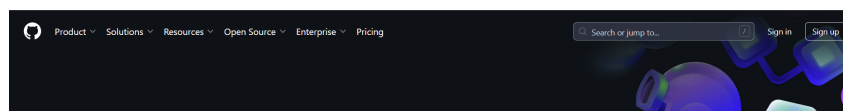

Figure 2: Sign up orqali ro'yhatdan o'tishni boshlash

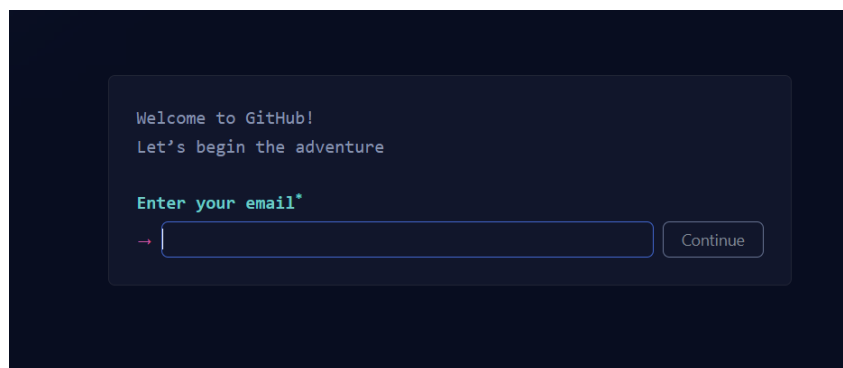

Figure 3: Email kiritish

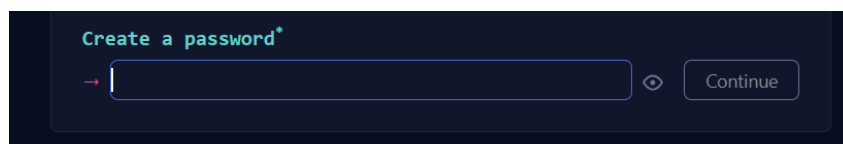
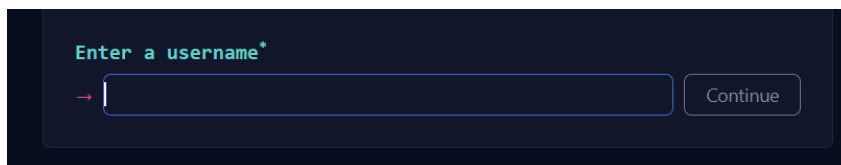

Figure 4: Parol kiritish

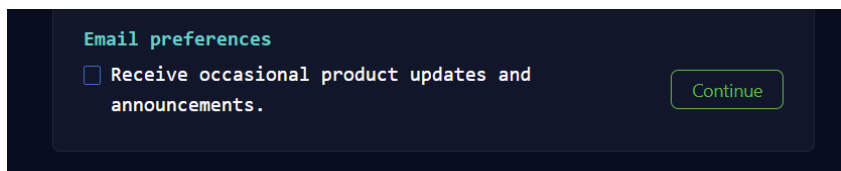

Enter a username*

→

Continue

Figure 5: Foydalanuvchi ismini kiritish

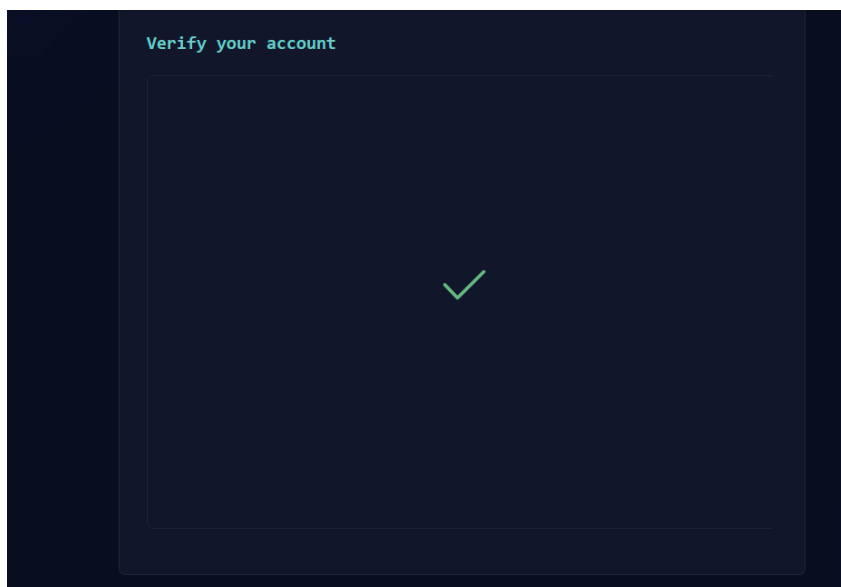

Email preferences

☐ Receive occasional product updates and announcements.

Continue

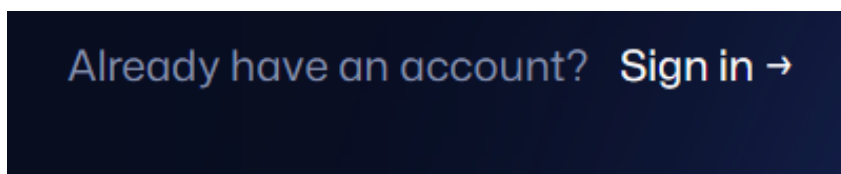
Figure 6: Davom etish

Verify your account

✓

Figure 7: Qisqa topshiriq orqali tasdiqlanish

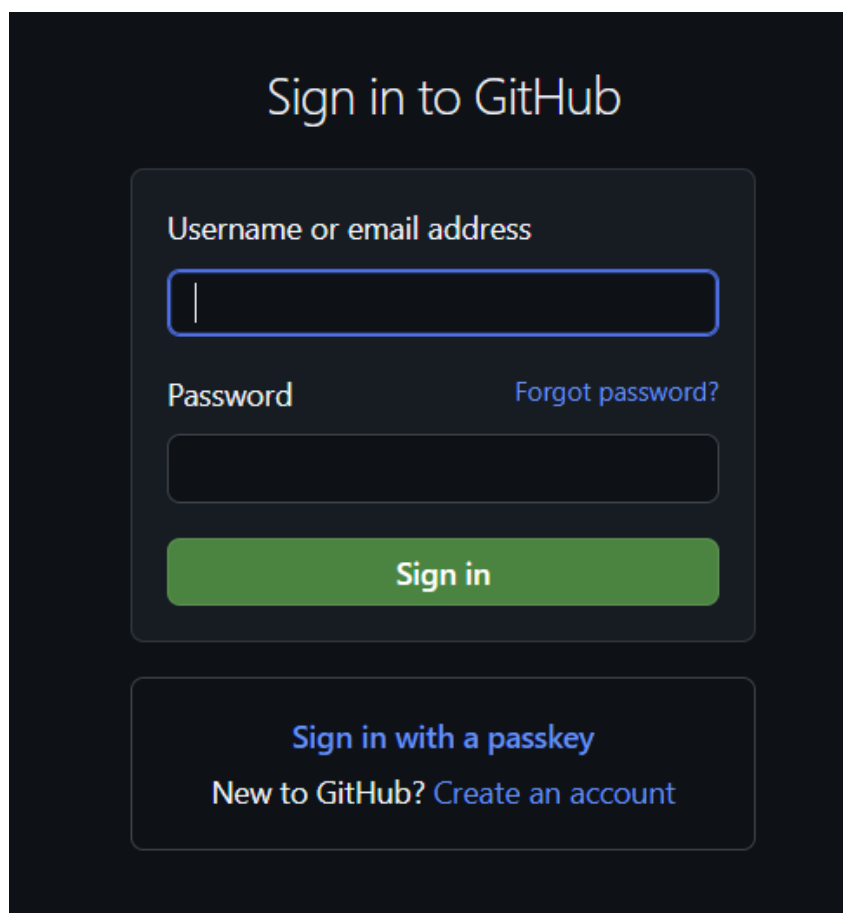

Already have an account? Sign in →

Figure 8: Sign in orqali saytga kirishni boshlash

3.3 Repository

Github ochib olganimizdan keyingi vazifa qilinayotgan loyiha/ dars/ vazifa/topshiriqga ko'ra alohida

The image shows the GitHub sign-in interface on a dark background. At the top, the text "Sign in to GitHub" is displayed in a light gray font. Below this, there is a rounded rectangular container for the login form. Inside this container, the label "Username or email address" is positioned above a text input field. Below the first input field, the label "Password" is on the left, and the link "Forgot password?" is on the right. A second text input field is located below the password label. A prominent green button with the text "Sign in" is centered below the password field. Below the main login container, there is another rounded rectangular box containing the text "Sign in with a passkey" and "New to GitHub? Create an account".

Sign in to GitHub

Username or email address

Password [Forgot password?](#)

Sign in

Sign in with a passkey

New to GitHub? [Create an account](#)

Figure 9: Tanlangan Foydalanuvchi ismi/ email address va Parol yordamida saytga kirish